

Spotkanie w Klubie Dyskusyjnym

„Pawiak oskarża”

Gawędy historyczne, prowadzone przez Pana Ryszarda Ejchelkrauta stały się cyklicznymi spotkaniami w bibliotece. Tym razem, 29 października, miłośnikom historii Pan Ryszard zaproponował prelekcję „Pawiak oskarża”. Rzeczą dotyczyła największego więzienia śledczego i politycznego w czasie II wojny światowej, w okupowanej przez Niemcy Polsce. Zainteresowani mogli posłuchać o historii więzienia, warunkach w jakich przebywali więźniowie, a także zasadach przekazywania informacji o więźniach i działalności konspiracyjnej Polaków na Pawiaku. Historia Polskiej Organizacji Zbrojnej, eksterminacji Żydów w Ostrowi i zamach na życie niemieckiego starosty ostrowskiego Eckera, to tematy dodatkowe, które towarzyszyły gawędzie.

W prawie pięcioletnim czasie istnienia, przez Pawiak przeszło ok. 100tyś. osób. Wywożono tam działaczy politycznych, zakładników podziemnych, a także wybitnych przedstawicieli polskiej kultury, sztuki i nauki. Warunki w jakich żyli więźniowie były bardzo ciężkie, w zimnie, bez wody, światła, jedzenia, trudno było przeżyć.

W czasie prelekcji nie mogło zabraknąć wątku naszego, ostrowskiego. Ostrów Mazowiecka dla Niemców była szczególnie ważnym strategicznie punktem. Ze względu na swoje położenie, miasto leżało na granicy Generalnej Guberni i przebiegała przez nie linia kolejowa łącząca Gubernię z Prusami Wschodnimi, w mieście bardzo dobrze działała polityczna policja niemiecka, a wśród mieszkańców było dużo zdrajców i szpiegów. Informacje te Pan Ryszard zaczerpnął z bardzo dokładnych list tworzonych przez szpiegów niemieckich.

Gawędzie towarzyszyła prezentacja multimedialna, zawierająca zdjęcia już nieistniejących w Ostrowi budynków, siedzib gestapo, Czerwoniaka przy ul. Pocztowej i Browaru przy obecnej ul. Partyzantów. Na zakończenie przedstawione zostały też sylwetki kilku ostrowskich więźniów Pawiaka.

Z każdej prelekcji powstaje broszura. Tak też się stało i tym razem. Uczestnicy spotkania otrzymali potężną garść informacji, w postaci publikacji „Pawiak oskarża”.